

Nachtmerries van ontaarde slapers

Jonge theatermakers Daphne Verhelst en Thomas Ryckewaert gebruiken hun *carte blanche* van De Tijd voor een complete *tabula rasa*. Tegen spierwitte wanden tonen ze een fascinerend ontwakend vol bloedsporen.

"Waarschuwing: zoek vooral geen rode draad, daar zorgen wij wel voor!" In een camera prononceert de pas gestifte mond van actrice Barbara Vanwelden de epiloog van *Traum* even vervaarlijk als verleidelijk.

Het lijkt wel een sprekende wonde. En wat volgt, is precies eender. Hoewel geen van de teksten die Verhelst en Ryckewaert opvisten bij Primo Levi, Joseph Conrad of T.S. Eliot meteen hun slagader blootgeven, blijken ze allemaal gedrenkt in het bloed van een crisis, een fatale vernietiging: het trauma uit de titel.

Maar wat *Traum* pas echt zijn kloppend hart geeft, zijn de beeldende scènes die zich aaneenrijgen als plaatjes op een catwalk waarvan de enige vanzelfsprekendheid de bevreemding is. Tussen structurerende iconen als een geofferd hertje in Eden of nucleaire cleaners met snuivende gasmaskers, passeert telkens weer de man met zijn prehistorisch kaakbeen die ondervraagd wordt over waar hij was. Elke keer ontworstelt hij zich aan die vraag, als een vluchteling in shock na een ramp die zijn omgeving in een braakland herschiep. Ook de sporen van een bloedbad worden steeds opnieuw weggepoetst. Hoewel één lijn blijkt *Traum* meer een rituele cirkel.

Maar overtrokken ernstig als bij Fabre of Wayne Traub wordt het nooit. Met drie

FOTO RV

■ In *Traum* rijgen de beeldende scènes zich aaneen als bevreemdende plaatjes op een catwalk. Gaandeweg wordt de voorstelling één rituele cirkel.

Alles is gedrenkt
in het bloed
van een fatale
vernietiging

ex-schoolgenoten van bij Dora van der Groen beheersen de makers de kracht van laconieke relativering en de noodzaak om af en toe even de teugels te lossen. Ze volharden ook daarin, tot de grens van waar het bijna weer leeg wordt. Het maakt van *Traum* een compromissloze, en net daarom zo verrassende voor-

stelling. Een droom van een nachtmerrie, zeg maar. Je kunt achteraf moeilijk zeggen wat je juist gezien hebt, maar wel dat het aan je blijft kleven. (WH)

Van 21 tot 24 nov bij de Tijd, Sint-Paulusstraat 23, Antwerpen (03/231.62.86). Info: www.detijd.be

Een kinderlijke kakofonie

Een mimeshow, een turnles, een muziekatelier of een concert? Bert Bernaerts en Rudi Galindo maken van *Feedback* alles ineen. Zelden deden improvisaties met kinderen een voorstelling zoveel deugd.

Eerst hoor je alleen een pingpongbal van boven een zwembadrand kaatsen. Een knip-oog naar *Radio Ping Pong*, de vorige productie van Bert Bernaerts bij Transparant. In elk geval stoelt *Feedback* op hetzelfde succesprincipe. Performer Galindo komt bekentrekend mee over de rand geklauterd en verstapt zich even verder op een lichtgevende tegel: 'toet!' Andere tegels verbergen andere geluiden, en de laatste in de rij is Bernaerts' trompet. Zo beent Galindo zich al gauw een weinig vanzelfsprekende soundscape bijeen, om uit te komen op de applaustegel.

Daar kijkertjes uit de zaal bijhalen maakt van theater vaak ineens bedremmelde kinderopvang. Maar in *Feedback* verrijkt het net de theatrale aanschouwelijkheid die Galindo en Bernaerts nodig hebben om hun spontane en dus disharmonische muziek mee verkocht te krijgen. De kinderen weifelen even, maar worden dan vanzelf verkennende karaktertjes die het enthousiasme van de hele voorstelling gaan schragen.

De finale van *Feedback* is met bijna tien gasten op scène één warrelende kakofonie. Ze toont bij uitstek de verdienste van dit interactieve charmeoffensief. Het maakt jong geweld splendorwijs warm voor moeilijke muziek, zonder de zaal te vergeten. (WH)

Nog in Roeselare (18.11), Turnhout (2.2) en Hasselt (16.12). www.transparant.be